

การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายประทีป ศรีพรหม

003640

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานพนธนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

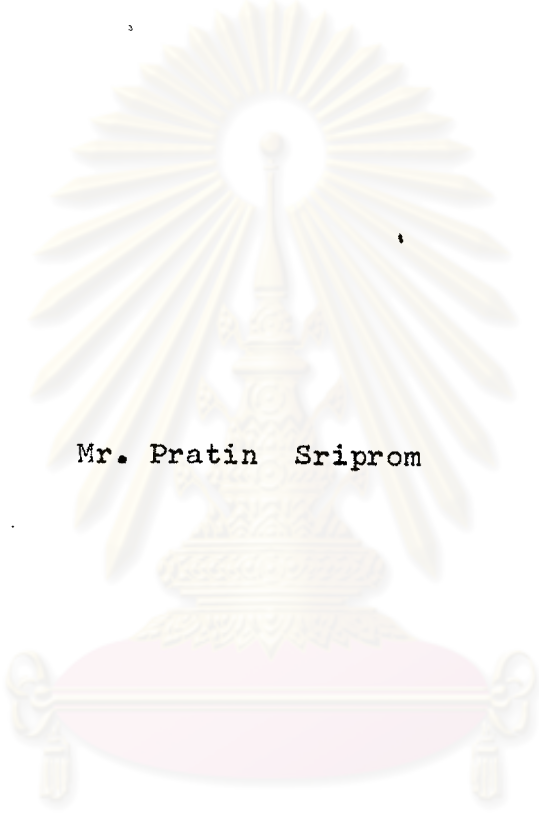
ภาควิชาบริหารการศึกษ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

1162161๗9

PERSONNEL ADMINISTRATION OF THE EDUCATION DIVISION CHIEF
OF THE PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS

Mr. Pratin Sriprom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

โดย นายประทีน ศรีพรหม

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ กร.ณรงค์ บุญมี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

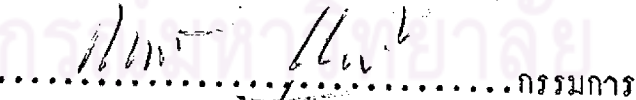
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

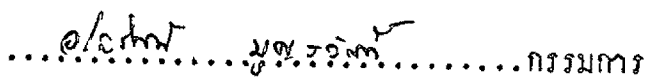
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ กร.ณรงค์ บุญมี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด

ชื่อนิสิต นายประทีน ศรีพรหม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

ภาควิชา บริหารการศึกษ

ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษา กับหัวหน้าหมวดการศึกษา เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการบำรุงรักษาบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาบุคลากร ไม่แตกต่างกัน
4. ความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการให้พ้นจากงาน ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนการศึกษาจำนวน 71 คน จากทุกจังหวัดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และหัวหน้าหมวดการศึกษาจำนวน 341 คน โดยสุ่มมาร้อยละ 50 จากทุกจังหวัด รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 412 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด ที่สร้างขึ้นโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเสนอแนะ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้หาความเชื่อมั่นก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ โดยส่งออกไป 412 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.35 แล้วนำมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มประชากรโดย t-test

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พื่นจากงาน ประชากรทั้งสองกลุ่มเห็นว่า หัวหน้าส่วนการศึกษาได้ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านดังกล่าว ในเกณฑ์ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ 3.34, 3.25, 3.36 และ 3.15

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา ในด้านการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ไม่สามารถรับบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามที่ โรงเรียนต้องการได้ เพราะขาดงบประมาณ คณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคลากรส่วนใหญ่ มาจากบุคคลที่อยู่นอกวงการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษาขาดเอกภาพในการปฏิบัติงาน

ในด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ขาดงบประมาณดำเนินการจัดสวัสดิการ ขาดยานพาหนะในการปฏิบัติงาน หัวหน้าส่วนการศึกษาขาดเอกภาพในการปฏิบัติงาน การโอนย้าย และการพิจารณาความชอบขาดเกณฑ์การประเมินผล และมีการปฏิบัติไม่ยุติธรรม

ในด้านการพัฒนาบุคลากร ขาดงบประมาณดำเนินการฝึกอบรมบุคลากร

ในด้านการให้พื่นจากงาน บุคลากรลาออกและขอโอนย้ายไปสังกัดหน่วยงานอื่น มาก ทำให้กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอน บุคลากรที่พื่นจากงานไปแล้ว รู้สึกว่าตนเอง ถูกทอดทิ้งจากหน่วยงาน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษา เกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรนั้น หัวหน้าส่วนศึกษากับหัวหน้าหมวดการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับการบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พื่นจากงาน ปรากฏว่า หัวหน้าส่วนศึกษากับหัวหน้าหมวดการศึกษามีความคิดเห็น แตกต่างกัน

Thesis Title Personnel Administration of the Education
 Division Chief of the Provincial Administrative
 Organizations

Name Mr. Pratin Sriprom

Thesis Advisor Dr. Narong Boonme
 Assistant Professor Noppons Bunyajitradulya

Department Educational Administration

Academic Year 1978

ABSTRACT

The Objectives of the Study

1. To study the personnel administration of the Education Division Chief of the Provincial Administrative Organization, concerning recruitment and selection, maintenance, development and dismissal and retirement.
2. To study the problems and obstacles of the Education Division Chief of the Provincial Administrative Organization, concerning recruitment and selection, maintenance, development and dismissal and retirement.
3. To compare the opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief concerning recruitment and selection, maintenance, development and dismissal and retirement.

Hypotheses

1. The opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief in the recruitment and selection were similar.
2. The opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief in the maintenance were similar.
3. The opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief in the development were similar.
4. The opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief in the dismissal and retirement were similar.

Research Procedures

The population of this study were the education administrators of the Provincial Administrative Organization, composed of 71 Education Division Chiefs from every provinces and 341 Education Section Chiefs by 50 percent random sampling of every provinces in Thailand totaling 412 persons.

The instrument used in this study was questionnaires which were submitted to the 7 experts for content validation. Latter the questionnaires were taken to test the reliability before used.

Data were collected by mail. From the total of 412 questionnaires were distributed, 364 questionnaires Or 88.35 percent were returned. Data were then analysed by means of percentage, arithmetic means, standard deviation and t-test.

Findings and Conclusions

1. The personnel administration of the Education Division Chief of the Provincial Administrative Organization, concerning recruitment and selection, maintenance, development and dismissal and retirement all two groups of the population perceived that the Education Division Chief performed all four tasks at moderate level by means of 3.34, 3.25, 3.36 and 3.15 respectively.

2. Problems and obstacles on the personnel administration of the Education Division Chief were;

In the recruitment and selection area, insufficient financial support to the schools to hire the qualified personnels as required. Most selective committee were not educators. The Education Division Chief lacks of unity of command.

In the maintenance area, insufficient financial support to employees' benefits and services, lack of vehicles. The Education Division Chief lacks of unity of command, transfer, and the performance appraisal criteria on the promotion, the transference and promotion are injustice.

In the development area, insufficient financial support for personnel training.

In the dismissal and retirement area, the personnel resigned and transferred to other organization which effected

to learning and teaching. The retired personnels seemed that they were neglected from the organization.

3. Results from the comparing the opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief concerning the four personnel administrative tasks were as follows:

In the recruitment and selection, the opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief were similar. In the maintenance, development and dismissal and retirement the opinions of the Education Division Chief and the Education Section Chief were different.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก
 อาจารย์ ดร.ณรงค์ บุญมี หัวหน้าแผนกวิจัยวางแผนและประเมินผล สำนักงานเลขาธิการ
 ศุภสภา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษา ซึ่ง
 เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้ความกรุณาแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องมาโดย
 ตลอด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัย
 บุญประเสริฐ รวมทั้งอาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาในการ
 วิจัย อธิบดีกรมการปกครองได้กรุณาออกหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้า
 ส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาในทุกจังหวัดที่ได้ตอบแบบสอบถาม สำนักงาน
 เลขาธิการศุภสภา ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย อาจารย์รังสรรค์ ทิมพันธ์พงศ์ และ
 อาจารย์เสาวนีย์ ศรีพรหม ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาครั้งนี้

ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาจากทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้ว จึงขอกราบ
 ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประทีน ศรีพรหม

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมุติฐานของการวิจัย	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อจำกัดของการวิจัย	11
คำนิยามหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	12
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	13
วิธีดำเนินการวิจัย	13
ลำดับขั้นในการ เสนอข้อมูล	14
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
การศึกษาประชาบาล	16
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	18
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประชาบาล	27
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	31

	ความหมายและขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล	35
	โครงสร้างของการบริหารงานบุคคล	40
	การสรรหาและคัดเลือกบุคคลากร	45
	การบำรุงรักษามูลค่าบุคลากร	58
	การพัฒนาบุคลากร	70
	การให้ทุนจากงาน	74
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80
3	วิธีดำเนินการวิจัย	86
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	86
	สมมุติฐานของการวิจัย	86
	ประชากร	87
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
	การวิเคราะห์ข้อมูล	95
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	95
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	98
	ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารงานบุคคลของหัวหน้า ส่วนการศึกษา	103
	การแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในเรื่องการบริหารงานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษา ใน งาน 4 คาน	136

	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าส่วนการศึกษา กับ หัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของ หัวหน้าส่วนการศึกษาในงานทั้ง 4 ด้าน	139
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	144
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	144
	สมมุติฐานของการวิจัย	144
	วิธีดำเนินการวิจัย	145
	สรุปผลการวิจัย	146
	อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	150
	ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	158
	บรรณานุกรม	159
	ภาคผนวก	166
	ประวัติผู้เขียน	202

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรจำแนกตามจังหวัด	87
2	จำนวนขอและคำร้องละตามประเภทของงานด้านต่าง ๆ	93
3	จำนวนและคำร้องละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน	94
4	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	98
5	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	99
6	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุราชการ	100
7	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสภาพการสมรส	101
8	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	102
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร	104
10	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบำรุงรักษาบุคลากร	112
11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	124
12	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้พมจากงาน	132
13	ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน ค่า t ของคะแนนความคิดเห็นของ หัวหน้าส่วนการศึกษาและหัวหน้าหมวดการศึกษาที่มีต่อการบริหาร งานบุคคลของหัวหน้าส่วนการศึกษาในงาน 4 ด้าน	140